

ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਢੰਗ

ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਮੱਤੀ, ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਯੂਹੰਨਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਤਰਤੀਬ ਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੌਨ ਕਾਰਟਰ ਨੇ 'ਇਕਸੁਰਤਾ' ਨੂੰ 'ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਜ' ਕਿਹਾ ਹੈ 'ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਤੀਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਮੁਤਾਬਕ [ਯਿਸੂ ਦੀ] ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿਚ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।' 'ਇਕਸੁਰਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚਾਰਾਂ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਇਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਮ ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ 50 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਜਦ ਮੈਂ ਜੇ. ਡਬਲਯੂ. ਰਾਬਰਟਸ ਵੱਲੋਂ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 'ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ' ਦਾ ਕੋਰਸ ਲਿਆ। ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ/ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਚਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਪੁਸਤਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਆਪਣੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਚਿਪਕਾਉਣਾ ਸੀ। ਲਿਖਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਸੀ!

ਮਿਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਓਖਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੁਦਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਲੇਖਕ ਦਾ ਮਕਸਦ ਯਿਸੂ ਦੀ ਲੜੀਬੱਧ ਜੀਵਨੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜੁਟਾਉਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦਾ ਦਾ ਬੇਟਾ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇਕ ਆਸ ਹੈ।¹

ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵੰਡਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ: ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਜੀਵਨ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ, ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ, ਉਸ ਦੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਤੇ ਉੱਠਾ ਲਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਚਰਮ ਤਕ ਪੁੱਜਿਆ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਹਫ਼ਤਾ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੰਡਾਂ ਵਿਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ। ਖ਼ਾਸ ਕਰ 'ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ' ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵੰਡ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਚ ਹੈ।

ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਕ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਦੂਜੇ ਵੇਰਵੇ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਤੇ ਹੋਈ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਘਟਨਾ।²

ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਿੱਕਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨਿਚੋੜ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਇਕ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੂਜੇ ਵਿਰਤਾਂਤ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। 'ਦੂਜਾ, ਚਾਰਾਂ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲੂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਐਫ਼. ਲੇਗਰਡ ਸਮਿੱਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਅਰਥ ਅਤੇ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਹਰ ਘਟਨਾ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੀ ਵਾਧੂ ਤਾਰੀਫ਼ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਅਸਰ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।'⁴ ਏ. ਟੀ. ਰੌਬਰਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਇਕਸੁਰਤਾ ... ਯਿਸੂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕਸੁਰਤਾ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਤਾਬ ਹੈ। ... ਜਿਸ ਨੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਹ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਚਮਕਣ ਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਦੰਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।⁵

ਸਾਰ

ਇਕ ਵਾਰ ਮੈਂ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ‘‘ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਰਗਾ ਬਣ ਜਾਏ। ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਉਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਤਾਂ ਇਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ।’’ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੜੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਾਈਬਲ ਕਲਾਸਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਮੇਰੀ ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਆਵੇ।

—ਡੇਵਿਡ ਰੋਪਰ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਜੌਨ ਫ੍ਰੈਂਕਲਿਨ ਕਾਰਟਰ ਆਫ ਏ ਲੇਮੈਨਜ਼ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲਸ (ਨੈਸਵਿੱਲੇ: ਬ੍ਰਾਡਮੈਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1961), 7. ²ਇਸ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਪਾਠ ‘ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਰਤਾਂਤ’ ਵਿਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ³ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰਤਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਜੁਲਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ‘‘ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਰਤਾਂਤ’’ ਪਾਠ ਵਿਚ ਇਸ ‘‘ਮੁਸ਼ਕਿਲ’’ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁴ਐਫ. ਲੇਗਰਡ ਸਮਿੱਥ, ਦ ਨੈਰੇਟਿਕਲ ਬਾਈਬਲ ਇਨ ਕਰੋਨੋਲੋਜ਼ੀਕਲ ਆਰਡਰ (ਯੂਜੀਨ, ਓਰੀਗਨ: ਹਾਰਵੈਸਟ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1984), 1351. ⁵ਏ. ਟੀ. ਰਾਬਰਟਸਨ, ਏ ਹਾਰਮਨੀ ਆਫ ਦ ਗੌਸਪਲ ਫਾਰ ਦ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਆਫ ਦ ਲਾਈਫ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ (ਨਿਯੂ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1950), 8.